

[Jens Møller.]

Det var det heller ikke for kristeligt folkeparti. Vi havde gerne set det noget strammere, end det blev, men det var altså hvad der kunne opnås i den givne situation. Der er et prisstop i det. Det er rigtigt, som det er blevet sagt, at dette prisstop naturligvis ikke er problemfrit for de erhvervsdrivende, men jeg tror, at langt den største del af Danmarks erhvervsliv vil være klar over, at dette her trods alt er nødvendigt i den nuværende situation, og at det i hvert fald er bedre end bare at lade tingene dalre videre.

Der var et huslejestop i det. Her fik vi et problem med boligforliget, fordi det er boligforligsstof, hvor også venstre var med. Jeg vil også gerne sige tak til venstre, fordi man havde så megen forståelse for situationen og for nødvendigheden af at komme videre, at man ikke nedlagde veto, som man sådan set kunne have gjort, hvis man ville.

Det tredje element er lønstoppet. Også det kunne vi have ønsket tydeligere og stærkere. Men her er nu noget, man må forstå. Det danske arbejdsmarked er opbygget og organiseret på en ganske særegen måde med mange forskellige lønsystemer, der fungerer på mange forskellige måder. Det er en ting, der er så kompliceret, at det ganske enkelt er umuligt for staten at lave et almindeligt lønstop, hvis det skal have nogen som helst mulighed for at fungere og virke. Skal det virke, skal der samtidig ske en omstrukturering og en ændring af hele arbejdsmarkedet. Om man vil det, det kan man diskutere, men det kan i hvert fald ikke ske i en presset situation, hvor der skal ske noget i løbet af kort tid. Hvis man ikke vil godkende, at det er umuligt rent praktisk at gøre det på den måde, må man i hvert fald se i øjnene, at det er politisk umuligt, da der ikke kan skaffes et flertal for det i dette ting.

Det, der er sket i dette forslag, er, at lovforlaget om prisstop, der forbyder at indregne lønstigninger i priserne, giver arbejdsgiverne et moralsk rygstød, når de skal ud i lønforhandlinger. Det giver dem mulighed for at sige: nej, vi kan ikke, for vi må ikke kaste det over på priserne.

Men der er et problem tilbage: hvad hvis der bliver lagt pression på dem? Kan de så komme i vanskelige situationer? Der findes mange forskellige former for pression, som det er ganske umuligt at gribe ind over for lovgivningsmæssigt set, fordi det er noget, der foregår

mere eller mindre i det skjulte. Men der er én form for pression, vi i hvert fald kan gribe ind over for, fordi vi kan fastslå, hvad det drejer sig om: det er overenskomststridige arbejdsnedlæggelser, der er erklæret overenskomststridige af arbejdsretten. Derfor er det slået fast, at hvis sådanne arbejdsnedlæggelser, sådanne pressionsforsøg, fører til lønforhøjelser, er disse ugyldige.

Vi har forsøgt at få sanktioner ind, men det var umuligt, viste det sig. Det var jo vores første alternativ, og det var det, vi måtte opgive for at få det andet, som vi nu har.

Vi mener, at dette lovforslag, som nu foreligger, er tilstrækkeligt til en væsentlig forbedring af udviklingen, idet det vil betyde en stærk dæmpning af lønstigningerne herhjemme. Det kan måske lyde hårdt for dem, der kunne vente at få lønstigninger, men man må huske, at der dermed også følger en tilsvarende dæmpning af prisstigningerne. Det er da til fordel, ikke alene for dem, der kunne have fået lønstigninger, men også for alle dem, der ikke kunne have fået det, altså til fordel for alle lønmodtagere.

På den anden side vil prisstigningerne blive holdt nede, og det kan være til skade for erhvervslivet. Men dér må vi igen sige, at det betyder, at erhvervslivets konkurrenceevne ikke bliver forringet, og derfor må de da også være glade for den side af sagen. Det betyder, at flere virksomheder vil kunne klare sig over for udlandet. Alt taget i betragtning vil det betyde, at vi hurtigere kan få sat en stopper for den alt for store ledighed, vi har herhjemme.

Partierne uden for forliget på begge sider kritiserer forliget, nogle af dem ret voldsomt. Det kan jo ikke undre, for det skal de jo. Det er jo det, de er her for. Det er deres eneste eksistensberettigelse. Det er det eneste, de kan foretage sig. Derfor skal man ikke undre sig over denne stærke kritik.

Men til de mere ansvarlige af disse partier – og her tænker jeg især på venstre – vil jeg gerne sige: pas nu på I ikke overdriber denne kritik, for vi ved jo, at en kritik i sig selv kan få følger, i sig selv kan svække dette lovforslag, svække dets følger og dets muligheder for at gøre noget fornuftigt ude i erhvervslivet. Det kan let blive en destruktiv kritik, selv om det ikke var det, man ønskede.

I øvrigt er der det mærkelige ved denne kritik, at partierne på venstrefløjens siger, at dette er til skade for lønmodtagerne, og partierne på